

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa C. sp. z o.o. w W.

przeciwko H.W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 września 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 25 października 2016 r., sygn. akt VI ACa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych z tytułu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 października 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację powoda C. sp. z o.o. w W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 28 kwietnia 2015 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko H.W. o zapłatę 131 257 złotych z odsetkami z tytułu uzupełnienia wkładu budowlanego w wyniku rozliczenia kosztów lokalu mieszkalnego, nabytego od Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w W. na podstawie umowy inwestycyjnej, zawartej przez pozwaną ze

Spółdzielnią dnia 25 marca 2002 r. Rozliczenie to nastąpiło uchwałą Zarządu Spółdzielni z dnia 17 września 2012 r., a wierzytelność Spółdzielni została nabyta przez powoda drogą cesji, umową z dnia 20 maja 2013 r. Przyczyną oddalenia powództwa był upływ 3 - letniego terminu przedawnienia, liczonego w związku z przepisami ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych (art. 18 ust. 4), z upływem trzymiesięcznego terminu na dokonanie ostatecznego rozliczenia inwestycji od wejścia w życie tych przepisów dnia 31 lipca 2007 r.; przedawnienie nastąpiło zatem z dniem 1 listopada 2010 r., a pozew został złożony dnia 7 czerwca 2013 r. Oddalając apelację powoda Sąd drugiej instancji podzielił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, ale przyjął inną podstawę prawną jako zasadniczą do nieuwzględnienia powództwa, a mianowicie brak legitymacji biernej pozwanej. Wynika on z tego, że w dniu podejmowania uchwały przez Zarząd Spółdzielni w sprawie ostatecznego rozliczenia kosztów zadania inwestycyjnego pozwana nie posiadała jakiegokolwiek prawa do lokalu ani ekspektatywy takiego prawa, gdyż został on w 2011 r. sprzedany, a w świetle regulaminu rozliczania kosztów budowy nie było możliwe, by pozwana uznać za członka Spółdzielni w rozumieniu tego aktu (z listy członków Spółdzielni pozwana została skreślona dnia 1 lutego 2014 r.). Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie ma także podstaw do przyjęcia, że pozwana godziła się na uzupełnienie wkładu budowlanego w każdych okolicznościach, nawet w braku tytułu prawnego do lokalu, a działanie Spółdzielni prowadzące do zwłoki w ostatecznym rozliczeniu kosztów budowy było nierzetelne i niełojalne wobec członków, przyczyniając się do zwiększenia obciążających ich kosztów. Ze względu na to, że sama Spółdzielnia uchwaliła regulacje, z których wynika zobowiązanie z tytułu uzupełnienia wkładu budowlanego, jako ściśle związane z prawem do lokalu, aktualizuje się ono wobec osoby, której na dzień ostatecznego rozliczenia kosztów budowy przysługuje to prawo; w okolicznościach sprawy nie jest to pozwana.

W skardze kasacyjnej powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów prawa materialnego, tj. art. 18 ust. 1 - 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (dalej jako u.s.m.), w brzmieniu obowiązującym w 2002 i w 2012 r. w związku z § 26 ust. 4 - 5, 7 - 8 Statutu Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w związku z § 1 ust. 2 Regulaminu

rozliczania kosztów budowy i określania wkładów budowlanych na lokale w realizowanych inwestycjach SM [...] (dalej jako Regulamin) w związku z art. 58 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie; art. 17⁷ u.s.m. w związku z § 1 ust. 2 Regulaminu w związku z art. 471 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie, także co do niezastosowania odpowiedzialności in solidum pozwanej i nabywców lokalu; art. 118 k.c. w związku z art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej oraz w związku z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, przez niewłaściwe zastosowanie; art. 54 i art. 55 ust. 1 - 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane, przez błędną wykładnię. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku drugiej i pierwszej instancji, ewentualnie tylko drugiej instancji i przekazanie sprawy odpowiednio do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę pozwana wniosła o jej oddalenie z zasądzeniem kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak spełnienia przesłanek, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący wskazuje na oczywiste uzasadnienie skargi ze względu na arbitralne przyjęcie w zaskarżonym wyroku, że pozwana nie ma legitymacji biernej, co sprzeciwia się art. 18 ust. 1 - 2 u.s.m., a bezzasadne jest odwoływanie się Sądu do regulacji wewnątrzspółdzielczych, które nie mogą kreować norm powszechnie obowiązujących, w tym obowiązku pokrycia kosztów budowy w stosunku do nabywcy prawa do lokalu. Oczywiste uzasadnienie skargi wynika również, według wniosku z naruszenia art. 54 - 55 prawa budowlanego przez arbitralne przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że wydanie pozwolenia na użytkowanie w odniesieniu do inwestycji spółdzielczej jest równoznaczne z zakończeniem inwestycji budowlanej.

Ponadto, we wniosku powoda, bez powołania odpowiednich przepisów została wskazana potrzeba wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów w związku z zastosowaniem art. 118 k.c.

Odnosząc się w kolejności do podniesionych podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, to w szczególności kwestia legitymacji biernej pozwanej została we wniosku powoda obszernie uzasadniona, przy czym nie chodzi raczej o oczywistość naruszenia przez Sąd Apelacyjny wskazanego art. 18 ust. 1 - 2 u.s.m., ale o potrzebę wyjaśnienia zagadnienia prawnego, pojawiającego się na tle tego przepisu, mając na uwadze uregulowania wewnętrzne SM [...], których w zakresie mającym podstawę w przepisach Prawa spółdzielczego i u.s.m. nie należy deprecjonować. W takiej jednak sytuacji we wniosku powinno się to zagadnienie prawne sformułować i je przedstawić poprzez odpowiedni do tego wywód prawny.

Zasadnicze znaczenie dla zdecydowania w kwestii przyjęcia skargi w niniejszej sprawie ma podniesiona przez pozwanego rozbieżność orzecznictwa odnośnie do przedawnienia roszczenia Spółdzielni o dopłatę wkładu budowlanego wynikającego z ostatecznego rozliczenia kosztów inwestycji budowlanej, której częścią są poszczególne lokale mieszkalne. Skarżący trafnie wskazał na argumenty, obecne w orzecznictwie i piśmiennictwie, które przemawiają za 10 - letnim terminem przedawnienia roszczeń, nie uznając je za związane z działalnością gospodarczą spółdzielni. Jednakże w wyniku dyskusji przeważało stanowisko odmienne i zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie III CZP 69 /17 (przewidziane do opubl. w OSNC 2017, nr 11, poz. 121) termin przedawnienia w wypadku roszczeń o dopłatę do wkładu budowlanego, dochodzonych w wyniku ostatecznego rozliczenia kosztów inwestycji przez spółdzielnię wynosi trzy lata od dnia wymagalności tego roszczenia, które zostało uznane za mające podstawę w działalności gospodarczej spółdzielni. W uzasadnieniu tej uchwały znalazło się omówienie argumentów przemawiających za dwoma dotąd reprezentowanymi poglądami i wskazane przyczyny prawne, decydujące za przyjętym rozwiązaniem.

Z przedstawionych wcześniej ustaleń faktycznych i trzyletniego okresu przedawnienia - którego nie kwestionował Sąd Apelacyjny, tylko uznał za zasadniczą inną przyczynę prawną oddalenia powództwa niż uczynił to Sąd pierwszej instancji (brak legitymacji biernej pozwanej) - wynika, że mimo wątpliwości w tej akurat kwestii, które można podzielić, rozstrzygnięcie konkretnie

rozpoznawanej sprawy nastąpiło prawidłowo: oddalenie powództwa odpowiada prawu. Nie ma powodu, dla którego ponownie miałyby być rozważana kwestia czasu przedawnienia dochodzonego roszczenia, nie jest zatem spełniona przesłanka przyjęcia skargi, o której stanowi art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem doktryny i orzecznictwa skarga kasacyjna nie powinna zostać przyjęta do rozpoznania, jeżeli rozstrzygnięcie zgłoszonych we wniosku o jej przyjęcie nie będzie miało wpływu na wynik rozpoznawanej sprawy. Nawet zatem, gdyby przyjąć, że warte rozpoznania byłyby wątpliwości zgłoszone przez skarżącego w związku z uzasadnieniem oddalenia powództwa ze względu na brak legitymacji biernej pozwanej, co miałoby znaczenie dla rozwoju prawa (funkcja publiczna skargi kasacyjnej), to wobec zasadnego oddalenia tego powództwa w niniejszej sprawie z innej przyczyny, jaką jest stwierdzenie przedawnienia roszczeń strony powodowej, realizującej w wyniku cesji wierzytelności SM [...] roszczenie tej Spółdzielni, rozstrzygnięcie podniesionych wątpliwości nie miałoby znaczenia dla wyniku tej sprawy.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało orzec jak w postanowieniu, rozstrzygając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹.